

## **Kúria**

### **ítélete**

**Az ügy száma:** Bfv.II.693/2024/10.  
**A határozat szintje:** felülvizsgálat  
**A tanács tagjai:** Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke  
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró  
Dr. Somogyi Gábor, bíró  
Dr. Metzing Márton, bíró  
Dr. Boros Tibor, bíró  
**Az eljárás helye:** Budapest  
**Az eljárás formája:** tanácsülés  
**Az ülés napja:** 2024. november 7.  
**Az ügy tárgya:** kiskorú veszélyeztetésének büntette és más bűncselekmény  
**Terhelt:** ...  
**Első fok:** Salgótarjáni Járásbíróság, 4.Bpk.556/2023/3., büntetővégzés,  
tárgyalás mellőzésével, 2023. december 12., jogerő napja: 2024.  
február 26.  
**Az indítvány előterjesztője:** a Nógrád Vármegyei Főügyészség  
**Az indítvány iránya:** a terhelt javára

### **Rendelkező rész**

A Kúria a kiskorú veszélyeztetésének büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Nógrád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.556/2023/3. számú végzését megváltoztatja.

A terhelttel szemben kiszabott bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől való eltiltás tartamát, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll, 1 (egy) évben határozza meg.

Egyebekben a megtámadott határozatot a terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### Indokolás

[1] **I. 1.** A Salgótarjáni Járásbíróság a 2023. december 12-én tárgyalás mellőzésével meghozott 4.Bpk.556/2023/3. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben felbújtóként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. §. (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bf) alpont] és kiskorú veszélyeztetésének büntette [Btk. 208. §. (1) bekezdés] miatt – halmazati büntetésül – 1 év szabadságvesztést szabott ki, melynek a végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A bíróság megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a terhelt a szabadságvesztés büntetés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, továbbá eltiltotta a terheltet bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében 18. életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

[2] Az elsőfokú bíróság végzése – tárgyalás tartása iránti indítvány hiányában – 2024. február 26-án jogerőre emelkedett.

[3] **2.** A büntetővégzésben megállapított tényállás szerint a terhelt a 2022. január 28-án 11 óra 50 perc körüli időpontban az út 1-en sétált lányával, fiatalkorú személy 1-gyel, majd, amikor az cím 1 alatti lakóházhoz értek, a terhelt a lakóház körbekerített udvarán meglátta a sértett tulajdonát képező, felügyelet nélkül hagyott bevásárlókocsit és rábírta a nevelése alatt álló gyermekét annak jogtalan elvételére. A terhelt gyermeke a felhívás alapján a körbekerített udvar területére a nyitott állapotban lévő kapun bement és a kerekos bevásárlókocsit annak tartalmával együtt jogtalanul eltulajdonította, majd azokat a terheltnek átadta.

[4] A terhelt és fiatalkorú személy 1 a bűncselekménnyel a sértettnek összesen 30.531 forint kárt okoztak, amely nem térült meg (tényállás I. pont).

[5] A bűncselekmény elkövetése során a terhelt, mint a 2005. október 10-én született fiatalkorú személy 1 gondozására és nevelésére köteles személy, ezen kötelezettségét súlyosan megszegte azzal, hogy a sértett tulajdonát képező bevásárlókocsi jogtalan eltulajdonítására, a lopási cselekmény elkövetésére a kiskorú gyermekét rábírta, a terhelt a fenti magatartásával a kiskorú gyermeke értelmi és erkölcsi fejlődését veszélyeztette (tényállás II. pont).

[6] **II. 1.** A jogerős ügydöntő határozat ellen a Nógrád Vármegyei Főügyészség B.179/2024/1.BF. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a terhelt javára a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt okból.

[7] Indokolása szerint a bíróság a jogerős ügydöntő határozatában a Btk. 52. § (4) bekezdésében meghatározottnak megfelelően szabott ki foglalkozástól eltiltást a terhelttel szemben, azonban a Btk. 53. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseit megsértve nem rendelkezett arról, hogy a foglalkozástól eltiltás végleges hatályú, avagy határozott idejű, és utóbbi esetén annak tartamát sem határozta meg.

[8] Utalt rá, hogy a jogerős ügydöntő határozat büntetővégzés, amely kizárólag a megállapított tényállást, a vádra és a büntetővégzés feltételeinek fennállására való utalást, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelölését tartalmazza, amelyből azonban nem állapítható meg, hogy a bíróság a büntetés kiszabásáról mely büntetéskiszabási körülmények

mérlegelésével döntött, így a hivatkozott törvénysértés felülvizsgálati eljárásban a törvénynek megfelelő határozat meghozatalával nem orvosolható.

[9] Mindezekre tekintettel a jogerős büntetővégzés hatályon kívül helyezését és a Salgótarjáni Járásbíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[10] 2. A Legfőbb Ügyészség az BF.674/2024/3. számú átiratában a főügyészség felülvizsgálati indítványát annak helytálló indokaira figyelemmel a jogerős büntetővégzés hatályon kívül helyezése és a Salgótarjáni Járásbíróság új eljárásra utasítása indítványozása mellett fenntartotta.

[11] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[12] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügyszólató határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[13] A Be. 739. § (2) bekezdése alapján a büntetővégzés ügyszólató határozat.

[14] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése (első fordulat) miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével (második fordulat) szabott ki törvénysértő büntetést.

[15] A felülvizsgálati ok két fordulata alapján a Kúria felülbírálati és döntési jogköre némileg eltérő.

[16] Az első fordulat szerinti felülvizsgálati ok (törvénysértő minősítés) esetén ugyanis a Be. nem tartalmaz olyan szűkítő rendelkezést, amely értelmében törvénysértő minősítés esetén sincs helye felülvizsgálatnak, ha a büntetést a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között szabták ki.

[17] Ebből következően felülvizsgálati eljárásban megállapított törvénysértő minősítés esetén a büntetés abban az esetben is lehet törvénysértő, ha az a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tételkereten belül marad. Mivel a büntetési tételhatárok között a büntetést annak céljához igazítva, egyéniesítve, a cselekmény tárgyi súlyához, a belső arányossághoz igazodva kell kiszabni, ezért a törvénysértő minősítés érintheti a büntetés törvényességét akkor is, ha a kiszabott büntetés a helyesbített minősítéshez tartozó büntetési tételkereten belül marad, ám nem felel meg a helyes minősítésű bűncselekmény tárgyi súlyának, az alanyi bűnösség fokának. A Be. szerinti szabályozás helyes értelme szerint ekként törvénysértő minősítés esetében akkor is szükséges a kiszabott büntetés vizsgálata, ha az a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretén belüli.

[18] Az előbbiekkal szemben a második fordulat szerinti felülvizsgálati ok (a büntetőjog – a cselekmény minősítésén kívül eső – más szabályának megsértése) az olyan büntető anyagi jogi szabály megszegését jelenti, amelynek alkalmazását a büntetés meghatározása körében a törvény az ítélembíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvételé miatt a Be. XCIV. Fejezete nem nyújt jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem illeszkedik a törvénybe, azaz ilyen büntetést a törvény nem tesz lehetővé. A büntetőjog más szabályának megsértése miatt tehát csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűző rendelkezésébe ütközik.

[19] Noha jelen ügyben a felülvizsgálati indítvány a jogszabályi hivatkozás szintjén nem jelölte meg, hogy a Nógrád Vármegyei Főügyészség a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjának első vagy második fordulata szerinti felülvizsgálati ok bekövetkezését látja megvalósulni, és azt a Legfőbb Ügyészség átiratában sem pontosította, ugyanakkor az – tartalmát tekintve a foglalkozástól eltiltás tartama megjelölésének hiánya folytán kétségtől

a második fordulat – a büntetőjog más szabályának törvénysértő büntetés kiszabását eredményező megsértése szerinti ok fennállását állítja.

[20] 2. A főügyészség a felülvizsgálati indítványa irányát a terhelt javára szólóként jelölte meg. Ezzel a Kúria is egyetértett azzal, hogy amint azt már korábbi határozatában kifejtette; a terhelttel szemben kiszabott foglalkozástól eltiltás büntetés a tartamának megjelölése nélkül lényegében azt eredményezi, hogy a terhelt mindaddig a foglalkozástól eltiltás büntetés hatálya alatt áll, amíg ezen rendelkezés rendkívüli jogorvoslat folytán megváltoztatásra nem kerül, vagyis határozatlan tartamú. A határozott tartamú büntetés, kerüljön sor annak bármilyen hosszú, törvényben meghatározott tartamban történő megállapítására, minden esetben kedvezőbb, mint a határozatlan tartamú büntetés (Kúria Bfv.II.337/2023/6., Bfv.I.984/2022/20.).

[21] A büntetőjog más szabályának törvénysértő büntetés kiszabását eredményező megsértése miatt mindazon büntető anyagi jogi szabály megszegése felülvizsgálati okot képez, amelynek alkalmazását a büntetés kiszabása körében a törvény az ítéldbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvételére miatt a Be. XCIV. Fejezete nem nyújt jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem felel meg a törvénynek, mert joghátrányt ebben a formában a törvény nem tesz lehetővé [Kúria Bfv.III.1.559/2018/10. (BH 2020.9.)]. Ez történik akkor is, ha a bíróság a büntetést nem az adott büntetési nem kiszabására vonatkozó szabályok szerint, olyan tartalommal (vagy tartalom nélkül) szabja ki, amire a törvény nem ad lehetőséget [Kúria Bfv.II.29/2021/10. (BH 2021.218.)].

[22] A felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatban alkalmazott Btk. 33. § (1) bekezdés e) pontja szerint a foglalkozástól eltiltás büntetés.

[23] A Btk. 53. § (1) bekezdése kimondja, a foglalkozástól eltiltás határozott ideig tart vagy végleges hatályú.

[24] A Btk. 53. § (2) bekezdése szerint a határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama 1 év, leghosszabb tartama 10 év. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan vagy arra méltatlan.

[25] A Btk. 52. § (4) bekezdése alapján a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjét el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében 18. életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. Különös méltánylást érdemlő esetben a foglalkozástól eltiltás alkalmazása mellőzhető.

[26] A törvény rendelkezései alapján megállapítható, hogy a kiskorú veszélyeztetése miatti büntetőjogi felelősség megállapítására figyelemmel a foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazása esetén a törvényes büntetés kötelező eleme annak tartama meghatározása vagy annak kimondása, hogy az eltiltás végleges hatályú. A foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása annak tartama törvényes mértékben történő megjelölése nélkül, vagy annak kimondása nélkül, hogy az végleges hatályú, törvénysértő. Jelen ügyben pedig erről van szó.

[27] Az alapügyben eljáró bíróság a terhelttel szemben a büntetővégzés rendelkező részében a foglalkozástól eltiltást kiszabta, az alkalmazott jogszabályok között az alapját képező rendelkezések felsorolásában a Btk. 52. § (4) bekezdését fel is tüntette.

[28] A jogerős ügydöntő határozat azonban a Btk. 53. § (1) és (2) bekezdésével ellentétesen nem rendelkezett a büntetés tartamáról, következésképpen az alapügyben a bíróság a büntetést nem az adott büntetési nem kiszabására vonatkozó szabályok szerint határozta meg, így e büntetés kiszabása az anyagi jogszabály tekintetében törvénysértő.

[29] A törvénysértő büntetés orvoslása körében a Kúria előrebocsátja, hogy a 2018. július 1-jével hatályba lépett büntetőeljárás kódex a büntetőeljárások hatékonyabbá tétele körében

az indokolatlan hatályon kívül helyezések visszaszorítását célzó reformokat alkotott. Ennek keretében terjesztette ki a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét, illetve teremtett meg a hatályon kívül helyező végzés elleni külön jogorvoslat intézményét, azt ösztönözve, hogy a büntetőeljárásban szükségtelen ismétlések nélkül szülessen jogerős döntés.

[30] Az alapelvárás pedig értelemszerűen fokozottabb, ha a büntetőjogi főkérdésről hozott döntés már jogerős. Éppen ennek megfelelően a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslatában a törvény kifejezetten meghatározza az eljárás azon súlyos hibáit, amelyek miatt a hatályon kívül helyezés nem mérlegelhető [Be. 663. § (2) bekezdés].

[31] Ezzel szemben a törvénysértő büntetés orvoslásának főszabályaként a törvény a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatását és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát írja elő [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont].

[32] Kétségtől az említett reformációs döntési jogkör mellett a Kúria nincs elzárva attól, hogy ilyenkor a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján kasszációs döntési jogkört gyakoroljon, azaz az indítványban támadott határozatot hatályon kívül helyezze, és az eljárt bíróságot új eljárásra utasítsa; erre azonban akkor kerülhet sor, ha a Be. 662. § (1) vagy (2) bekezdése szerinti határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges.

[33] Jelen ügyben a büntetővégzés jellegére tekintettel indokolása a Be. 741. § (4) bekezdése szerinti indokolással készült, azonban abból a terhelt személyi körülményeire vonatkozóan rögzített tényekből és a tényállásból szűken, de elégséges mértékben megismerhetők azok a bűnösségi körülmények, amelyek alapján a büntetés céloknak megfelelő, kifejezetten a törvénysértéssel érintett határozott idejű foglalkozástól eltiltás kiszabása lehetséges. Figyelemmel a terhelt által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyára, a kiskorú veszélyeztetés büntette vonatkozásában a kiskorú elkövetéskori életkorára, a terhelt bűnügyi relevanciájú előéleti adatai alapján a személyében rejlő társadalomra veszélyességre és az időmúlásra, a Kúria foglalkozástól eltiltás tartamát a törvényi minimumban határozta meg.

[34] 3. Az ügy érdemét nem érinti, de az ügydöntő határozat rendelkező részével összefüggésben szükséges megjegyezni, hogy az alapügyben eljárt bíróság nem csupán szükségtelenül, de az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel és a bíróságok iratkezelését szabályozó közjogi szervezetszabályozó eszközben foglaltakat megsértve tüntette fel határozata fejlécén székhelyének címét.

[35] A bírósági ügyszám az ügy azonosítására szolgáló megjelölés, amely tartalmazza az ügycsoport betűjelét, a lajstromszámot, törve az érkezés évszámával [a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás (a továbbiakban Beisz.) 3. § 38. pont]. A külön íven fogalmazott határozat fejlécében az oldal tetején fel kell tüntetni az oldalszámot arab számmal, középre zárva és az ügyszámot balra zárva. Az első oldalon nincs fejléc és oldalszám [Beisz. 27/A. § (3) bekezdés]. A bíróság székhelyének címe ekként a határozat fejlécében nem szerepeltethető.

[36] Miután a Kúria nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva –, a felülvizsgálati indítványnak helyt adott, és a megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulatra figyelemmel megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[37] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[38] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. §

(3)-(5) bekezdésén alapul, míg az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdésének első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy a fenti rendelkezésekkel szemben előterjesztett újabb indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. november 7.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró